

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Realizováno v rámci projektu:
Nebezpečné komunikační jevy pro učitele se zaměřením na
kyberšikanu, kyberstalking, kybergrooming a další sociálně-patologické jevy

Registrační číslo: CZ.1.07/1.3.13/02.0040

STALKING A KYBERSTALKING NEBEZPEČNÉ PRONÁSLEDOVÁNÍ

(studie)

Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D.

Olomouc, 2010

ISBN 978-80-254-7737-3

Obsah

1. Stalking a kyberstalking	3
Základní projevy stalkingu a kyberstalkingu.....	3
2. Typologie stalkerů	4
Oběti stalkingu	7
Případy z České republiky	8
Petr Hanuš	8
Štefan Zámec.....	9
Michal Ulom	9
3. Právní rámec stalkingu	11
4. Jak se bránit.....	12
Kontaktní čísla	12
5. O autorovi	13

1. Stalking a kyberstalking

Stalking (lov, pronásledování) je termín, který označuje opakované, dlouhodobé, systematické a stupňované obtěžování, které může mít řadu různých forem a různou intenzitu. Pronásledovatel svou oběť například dlouhodobě sleduje, bombarduje SMS zprávami, e-maily, telefonáty či nechtěnými pozornostmi (dárky). Ve spojení s využitím ICT u útočníka hovoříme o termínu kyberstalking (cyber-stalking). V tomto případě jde o zasílání různých zpráv pomocí instant messengerů (ICQ), chatu, prostřednictvím VoIP technologií, sociálních sítí apod. Útočník u oběti vyvolává pocit strachu. Nejčastějšími oběťmi stalkingu jsou známé osobnosti (zpěváci, herci, politici), ex-partneři apod.

Za trestný čin bylo pronásledování poprvé označeno v Kalifornii roku 1990. Od okamžiku zveřejnění také vzrostlo procento ohlášených případů. Z USA pochází zatím také většina výzkumných prací, zabývajících se různými typy stalkingu, osobnostmi pachatelů a poškozených, prevencí a kriminologickými aspekty takového jednání¹.

Některé aktuální údaje o výskytu stalkingu a kyberstalkingu v České republice nalezneme například v archivu prezentací konference E-Bezpečí: Rizikové chování v kyberprostoru, konkrétně v prezentaci dr. Ondráčka z MVČR².

Základní projevy stalkingu a kyberstalkingu

1. Opakované a dlouhodobé pokusy kontaktovat oběť pomocí dopisů, e-mailů, telefonátů, SMS zpráv, zasíláním vzkazů na ICQ, Skype, různé druhy chatu, zasíláním různých zásilek s dárky apod.

Obsah těchto zpráv může být příjemný až veselý, ale též urážející, zastrašující. Výjimkou nejsou zprávy původně příjemné, snažící se získat odpověď či kontakt oběti, které se stávají urážejícími, nevkusnými či zastrašujícími. V rámci snahy kontaktovat oběť je využívána široká paleta citů (vyhrožování, vydírání, vyvolávání pocitu viny apod.).

2. Demonstrování moci a síly stalkera

Stalker ve svých projevech dává důraz na přímé či nepřímé výhrůžky, které v oběti budí oprávněný strach a obavy. Do této kategorie patří například fyzické pronásledování oběti cestou do práce, na nákup, pronásledování autem, čekání na oběť před domem apod. Výjimkou zde nejsou ani výhrůžky přímého násilí (i zabitím). V případě sadistického pronásledovatele, který se snaží důsledně a zcela kontrolovat život oběti, je riziko napadení včetně usmrcení oběti podstatně vyšší. Pronásledovaný jedinec pak bývá častou obětí sexuálně motivované vraždy. V oblasti elektronických médií se stalker většinou omezuje na různé druhy výhrůžek, které opírá o poznatky o oběti (*vím, kde jsi, co děláš, vidím tě, vím, co máš na sobě...*). Stalker může také vyhrožovat fyzickým útokem na oběť či její blízké.

¹ Tůmová, Š. Stalking – nová forma psychického teroru. Asociace forenzních psychologů. Online: <http://afp.wz.cz/clanky.doc/Stalking.doc>

² Ondráček, Z. Kyberstalking – právní úprava a činnost policie. Konference E-Bezpečí, 2010. Online: <http://konference.e-bezpeci.cz/?akce=view&id=ondracek>

3. Uskutečňování výhrůžek

Pokud dosavadní pokusy stalkera selhávají, může dojít k naplnění výhrůžek, tedy k poškozování a ničení majetku či fyzickému útoku na oběť nebo její blízké. Jsou známy případy, kdy stalker oběti poničil automobil, rozbil okna bytu nebo zabil domácí zvíře aj.

4. Stalker se vydává za oběť

Často také dochází k tomu, že stalker jako útočník označuje sám sebe za oběť. Předstírá, že se mu oběť mstí, může na oběť podat i trestní oznámení. Veřejně demonstruje, co vše pro daného člověka dělá, jak se pro něj obětuje apod. Tím se snaží obrátit veřejné mínění na svou stranu.

5. Snaha poškodit reputaci oběti stalkerem

V rámci stalkingu/kyberstalkingu také dochází ke snahám stalkera očernit oběť, například šířením nepravdivých informací v okolí oběti (práce, rodina, přátelé, sousedé). Kyberstalking se například projevuje tak, že útočník vytvoří falešnou internetovou stránku/blog, kde o oběti zveřejňuje nepravdivé informace ve snaze snížit její důvěryhodnost, reputaci apod. Tyto informace šíří synchronními i asynchronními komunikačními kanály (chat, ICQ, Skype, e-mail, Wikipedie, sociální sítě apod.).

2. Typologie stalkerů

V zásadě můžeme říci, že stalkerem může být:

- a) osoba, kterou oběť osobně zná a ví, že ji pronásleduje,
- b) osoba, kterou oběť osobně zná, ale neví, že ji pronásleduje,
- c) osoba, kterou oběť osobně nezná (např. kyberstalkeři hledající své oběti na internetu).

Rozpoznat stalkera nemusí být vůbec snadné a často se to ani nepodaří. Může se jevit jako společensky naprosto normální člověk, o kterém ani jeho nejbližší okolí nemusí tušit, že např. obtěžuje jinou osobu s využitím internetu či mobilního telefonu. Podíváme-li se na profil agresorů, stávají se jimi nejčastěji bývalí partneři obětí, častěji muži než ženy (87 % stalkerů³). Z pohledu závažnosti stalkingu však považujeme za problematičtější útočníky ženy – je to zejména pro jejich cílevědomost a systematickosti. Ženy útoky realizují nejčastěji prostřednictvím SMS.

³ Dressing, Kuehner, Gass Lifetime prevalence and impact of stalking in a European population. British Journal of Psychiatry, 2005, 187, s. 168–172.

Základní typologie stalkerů podle motivace jejich chování (rozpracoval P. E. Mullen⁴):

1. Bývalý partner (rejected stalker)

Většinou se jedná o člověka, který není schopen přijmout ukončení vztahu s jinou osobou. Nemusí se jednat pouze o partnerský či intimní vztah, může jít o vztah pracovní, obchodní nebo např. terapeutický. Chování stalkera je následkem jeho touhy obnovit vztah, nebo je odplatou za odmítnutí. Stalker pociťuje pocit ztráty v kombinaci s frustrací, hněvem, žárlivostí (zejména, pokud si oběť nalezne jiného partnera), pomstychtivostí a zármutkem. Může se také cítit ponížený odmítnutím, protože má o sobě narcisistní představy. Svými útoky se snaží oběti především ublížit (zастраšuje ji, vyhrožuje, demonstruje sílu apod.). Tento typ stalkera má v mnoha případech slabé sociální dovednosti a povrchní sociální kontakty.

2. Uctívač (intimacy seeker)

Tento typ pronásledovatele touží po vztahu s osobou, která jej zaujala. Předpokládá, že vyhlédnutý cíl bude jeho city opěťovat. Neusiluje primárně o sexuální vztah, v jeho motivaci dominuje spíše touha být přijat uctívanou osobou (akceptace). Jakákoli reakce oběti proto stalkera povzbuzuje a motivuje k dalšímu jednání - píše oběti dopisy, kupuje dárky, telefonuje jí... Věří, že mu oběť dluží opěťování jeho „lásky“, když do ní tolik investuje. Žárlí, pokud má oběť vztah s jinou osobou. Uctívač má zvýšené citové nároky, je-li oběť odmítnut, mění se jeho chování a začne oběti vyhrožovat, snaží se ji poškodit, někdy užívá i násilí. Mezi uctívače patří tzv. pronásledovatelé celebrit (celebrity stalkers).

Jack Jordan, celebrity stalker, který pronásledoval Umu Thurman

⁴ Mullen, P.E. a kol. The management of stalkers. Advances in Psychiatric Treatment, 2001. Online: <http://apt.rcpsych.org/cgi/content/full/7/5/335>

Hannelore Uhl, stalkerka, která pronásleduje Karla Gotta

3. Neobratný nápadník (incompetent suitor)

Do této kategorie spadají útočníci sociálně neobratní s malou schopností seznámit se. Přestože touží po romantických nebo intimních vztazích, nedokáží je díky svým slabým sociálním a komunikativním dovednostem navázat. Jsou narcisistní, domnívají se, že jsou pro každého neodolatelně přitažliví, mají nedostatek empatie, nedokáží vnímat city oběti. Neobratní nápadníci se pokoušejí o fyzický kontakt s obětí (držet oběť za ruku, políbit ji), zpravidla se však neuchylují k fyzickému násilí či hrozbám. Tento útočník není tak vytrvalý, jako jiné typy stalkerů. Pokud oběť využije právní a policejní pomoci, většinou pronásledování zanechají.

4. Ublížený pronásledovatel (resentful stalker)

Ublížený pronásledovatel stíhá svou oběť kvůli skutečnému či domnělému zranění, újmě, kterou mu oběť přivodila. Usiluje o to, aby se jí pomstil. Většinou se omezuje na slovní útoky, pravděpodobnost fyzického útoku u tohoto typu stalkera je minimální. Vyhrožuje oběti, zastrašuje ji, podává na ni žaloby, mstí se na domácích mazlíčcích oběti (krádež či zabití), vloupává se do jejího domu či bytu apod. Obtěžování mu přináší uspokojení, má pocit, že má nad obětí moc a kontrolu. Jeho chování je často iracionální a paranoidní. Ublížený pronásledovatel bývá velmi vytrvalý.

5. Sexuální útočník (predatory stalker)

Pro tento typ stalkera je charakteristické útočné až sexuálně agresivní chování - stalker usiluje o fyzický nebo sexuálně motivovaný útok na oběť. Motivován je čistě touhou sexuálního uspokojení či pocitem ovládnutí oběti. Tito stalkeri jsou často sexuálními devianty se slabými sociálními dovednostmi a podprůměrnou inteligencí. V jejich chování se také často připojuje voyerství, sadismus, masochismus, exhibicionismus, obscénní telefonní hovory apod. K útokům sexuálních útočníků dochází ve společnosti ojedinelé.

6. Poblouzněný milovník (erotomaniac and morbidly infatuated stalker)

Poblouzněný milovník věří, že je do něj obět zamilovaná. Veškeré chování oběti interpretuje tak, aby podporovalo jeho iluzi. Je přesvědčen, že se jeho vysněná romance stane pevným vztahem. Obvykle si vybírá obět s vysokým sociálním statutem. Může trpět akutní paranoiou. Zpravidla nereaguje na jakékoli právní řešení (policie, soud). Pokud se nedostane do péče psychologa, obvykle ve stalkingu dál pokračuje.

7. Kyberstalkeři (cyberstalkers)

Kyberstalking je typ pronásledování, při němž stalker využívá informační a komunikační technologie (internet, mobilní telefony). Kyberstalkeři využívají diskusní fóra, ve kterých se pod falešnou identitou snaží kontaktovat obět, případně získávají informace o oběti od ostatních uživatelů internetu. K tomuto účelu mohou využívat také různé typy spywarových programů. Kyberstalkeři, kteří k pronásledování využívají pouze informační a komunikační technologie, se nikdy neuchýlí k fyzickému útoku. Kyberstalking jako doprovodný jev můžeme nalézt u všech výše uvedených kategorií. Každý stalker tedy může být zároveň i kyberstalkeřem.

Oběti stalkingu

Podle organizace Bílý kruh bezpečí (BKB)⁵ se obětí stalkingu může stát kdokoliv bez rozdílu věku, pohlaví, sociálního postavení, kulturního zázemí, vzhledu nebo sexuální orientace. „Statistiky ukazují, že nejčastěji se obětí pronásledování stává svobodný člověk žijící bez partnera nebo osoba krátce po partnerském rozchodu,“ vysvětluje Markéta Vitoušová, prezidentka Bílého kruhu bezpečí. Podle celosvětových výzkumů se obětmi stalkingu stalo přibližně 10 % populace.

Řada studií realizovaných v mnohých zemích Evropy (např. Dressing, H. Maulk-Backer, H. Gass, P.⁶) poskytuje velmi zajímavá čísla o četnosti stalkingu ve společnosti. Anglosaské studie udávají, že zhruba 4–7,2 % mužů a 12–17,5 % žen se alespoň jednou se stalkingem osobně setkalo. To znamená, že stalking je jev poměrně rozšířený. V první německé studii o stalkingu uvedlo 11,6 % dotázaných, že byli minimálně jednou v životě obětí stalkera. Mezi obětmi převažovaly ženy (87,2 %)⁷.

Stalking je významným fenoménem i pro kriminalistiku, neboť může předznamenávat závažné násilné trestné činy. Při zkoumání 141 případů, při kterých byly ženy usmrceny svými bývalými partnery, se zjistilo, že v 76 % případů se pachatel projevoval jako stalker⁸. Pro německou trestněprávní praxi se stalking stává významným jevem. 34,6 % stalkereů svým obětím výslovně vyhrožuje a ve 30,4 % případů skutečně následuje

⁵ Bílý kruh bezpečí. Online:

http://www.bkb.cz/redaction.php?action=showRedaction&id_categoryNode=292

⁶ Dressing H, Kuehner C, Gass P. Lifetime prevalence and impact of stalking in a European population: Epidemiological data from a middle-sized German city. Br J Psychiatry 2005; 187: 168-172.

⁷ Dressing, Kuehner, Gass Lifetime prevalence and impact of stalking in a European population. British Journal of Psychiatry, 2005, 187, s. 168–172.

⁸ Campbell, Webster Risk factors for femicide in abusive relationships: results from a multisite case control study. Am J Public Health 2003, 93, s. 1089-1097.

násilné jednání. To znamená, že stalking v žádném případě nelze bagatelizovat jako neškodné obtěžování. Problematika je podrobně rozpracována na www.ippravnik.cz.

Většina obětí stalkingu trpí posttraumatickou stressovou poruchou, chronickými poruchami spánku, zhruba každá čtvrtá postižená osoba uvažuje o sebevraždě nebo se o ni pokusila, čtyři z pěti obětí se vyhýbají ze strachu určitým místům, která dříve pravidelně navštěvovaly, téměř 40 % obětí v důsledku stalkingu změnilo své bydliště nebo pracoviště. Přibližně 30 % případů dochází k nějakému druhu fyzické újmy, včetně usmrcení⁹.

Případy z České republiky

Petr Hanuš

Sadistický stalker Petr Hanuš více než 2 roky (2005-2007) pronásledoval svou kolegyni Michaelu Maličkovou. Psal jí výhrůžné e-maily, SMS, špehoval ji, fyzicky ji napadal, zničil jí automobil. Maličková jeho jednání nahlásila policii. Protože v té době neexistoval trestný čin nebezpečné pronásledování (stalking), Hanuš byl odsouzen za trestný čin násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci ke 250 hodinám veřejně prospěšných prací. Pro jejich neplnění mu byl trest změněn na 125 dnů vězení.

Nástup trestu si ale Hanuš odložil kvůli špatnému psychickému stavu. Maličková na agresora opakovaně upozorňovala policii, příběh zveřejnila, přespávala u kamarádek, nechala si odposlouchávat telefony, ale marně.

Hanuš si na ni počkal v noci z 16. na 17. července 2007 před jejím domem a ubil ji čtyřkilovou větví. Za to byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 15 let za vraždu¹⁰.

Odsouzený stalker Petr Hanuš (Zdroj: Reflecta.cz)

⁹ Tůmová, Š. Stalking – nová forma psychického teroru. Asociace forenzních psychologů. Online: <http://afp.wz.cz/clanky.doc/Stalking.doc>

¹⁰ Hloušková, L. Stalker aneb Někdo vás chce uštvat. Online: http://www.reflecta.cz/data/dn/000000322_dn.pdf

Štefan Zámec

Kroměřížský podnikatel Štefan Zámec (50 let) obtěžovat od listopadu 2007 do května 2008 o 20 let mladší ženu, která pracovala v jeho oblíbené pizzerii. Vulgárně ji urážel, špehoval a naháněl autem, bombardoval ji SMS zprávami, nechtěnými pozornostmi, nakonec i výhrůžkami¹¹ (ženě i jejímu partnerovi vyhrožoval zabitím). Ženu za 7 měsíců pronásledování telefonicky kontaktoval nejméně ve 498 zjištěných případech.

Odsouzený Štefan Zámec (Zdroj: Dalibor Glück, *MF DNES*)

Ukázka SMS stalkera Zámce

Podívej se, ty špinavá couru, ještě jednou uvidím měšťáky u svého auta, tak se tvůj dozví o tvých úchylárnách. To, co bylo doted', byl jen pionýrský tábor, teď zažiješ peklo. Ty kurvo. Zničím tě, ode dneška tě bude sledovat chlap, i kdyby mě to mělo stát sto tisíc. Nebudu šetřit nikoho, ani bratra, ani rodiče, zničím tě.

Zámec se ve svém jednání dostal tak daleko, že se vydával se za soukromého detektiva, aby mohl zjišťovat na barmanku a její blízké různé informace. Potvrdil to například jednatel bezpečnostní agentury Jaroslav Doležal, v jehož agentuře si Zámec nechával zjišťovat majitele vozu podle státní poznávací značky.

Vše vyvrcholilo tím, že se ženu pokusil vytlačit ve voze ze silnice.

„Narcismus, který popisuje znalec u obžalovaného, je typickou motivací stalkerova chování. Jeho další motivací byla pomsta a láska, kdy se současně poškozené dvořil i jí vyhrožoval," uvedla předsedkyně senátu Radana Macháňová Laštůvková.

Protože v té době neexistoval trestný čin nebezpečné pronásledování (stalking), byl Zámec odsouzen za vydírání a násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci ke 2 letům odnětí svobody do věznice s dozorem.

Michal Ulom

V květnu 2003 zaútočil na lékaře Karla Hynka v ordinaci jeho pacient Michal Ulom. Psychiatr ho léčil od roku 1995 s diagnózou pedofilní sadismus (pedofil

¹¹ Třeček, Č. Soud uložil dvouletý trest za pronásledování mladé ženy. IDNES. Online: http://zpravy.idnes.cz/soud-ulozil-dvoulety-trest-za-pronasledovani-mlade-zeny-pz2-/krimi.asp?c=A081021_140907_krimi_cen

s homosexuálními sklony a sadistickými rysy). Lékaře navštěvoval proto, že nebyl schopen navázat normální sexuální kontakt. Hynek mu navrhl kastraci. Ulom to odmítl, označil psychiatra za „ztělesnění všeho zla“ a začal jej pronásledovat¹².

Psal na něj stížnosti, začal mu telefonovat a vyhrožovat. Plánoval, že zabije náhodně 21 lidí v metru či 10 dětí ve škole, aby si prý společnost všimla, jak trpí. Vyhrožoval i lékařově devadesátileté matce¹³. Michal Ulom psychiatra Karla Hynka pronásledoval přibližně rok a půl.

Po dlouhodobém pronásledování Michal Ulom na psychiatra fyzicky zaútočil. V jeho ordinaci ho napadl mačetou, rozdrtil mu ruce (jednu z nich téměř amputoval) a rozsekl lebku.

Pachatel byl označen za duševně nepřičetného a umístěn na psychiatrii v Kosmonosích. Kriminalisté na základě stanoviska odborníků navrhli státnímu zastupitelství zastavit Ulomovo trestní stíhání. Podle názorů znalců nebyl ve chvíli útoku za své jednání odpovědný.

V roce 2005 byla Ulomovi uložena ochranná sexuologická léčba ústavní formou.

*Karel Hynek ukazuje jizvy, které mu zůstaly po útoku mačetou
(Zdroj: Nguyen Phuong Thao, MAFA)*

¹² Hloušková, L. Stalker aneb Někdo vás chce uštvat. Online: http://www.reflecta.cz/data/dn/000000322_dn.pdf

¹³ Riebauerová, M. Chtěl zabít lékaře, aby se pomstil. Online: http://zpravy.idnes.cz/chtel-zabit-lekare-aby-se-pomstil-d4x-/domaci.asp?c=A040223_230215_domaci_pol

3. Právní rámec stalkingu

Od zavedení termínu nebezpečné pronásledování (tzv. stalking) do trestního zákona (leden 2010) vyšetřování případů naráželo na zásadní nejasnost – jak dlouho musí stalker oběť pronásledovat, aby ho bylo možné obvinít. V některých případech totiž státní zástupce nepřijal obvinění ze stalkingu a jednání útočníka muselo být překvalifikováno na jiný trestný čin¹⁴. Důvodem bylo právě časové hledisko – tedy dlouhodobost pronásledování. Proto se ministerstva vnitra a spravedlnosti dohodla, že stalking musí trvat nejméně měsíc. Minimální lhůta pro dlouhodobé pronásledování se tedy musí pohybovat od 4 do 6 týdnů (Vitoušová Petra, Bílý kruh bezpečí, 2010).

Aby mohla policie pachatele obvinít ze stalkingu, musí být dodrženy zejména tři podmínky:

- 1. Musí být jednoznačné, že pronásledovatel tak činí proti vůli oběti.**
- 2. Pronásledování musí být intenzivní.**
- 3. Pronásledování musí být dlouhodobé (min. 4-6 týdnů¹⁵).**

Stalking je v novém trestním zákoníku od roku 2010 vymezen jako trestný čin nebezpečné pronásledování (§ 354). Konkrétní znění tohoto paragrafu uvádíme níže:

§ 354 Nebezpečné pronásledování

(1) Kdo jiného dlouhodobě pronásleduje tím, že

- a) vyhrožuje ublížením na zdraví nebo jinou újmou jemu nebo jeho osobám blízkým,
- b) vyhledává jeho osobní blízkost nebo jej sleduje,
- c) vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronických komunikací, písemně nebo jinak kontaktuje,
- d) omezuje jej v jeho obvyklém způsobu života, nebo
- e) zneužije jeho osobních údajů za účelem získání osobního nebo jiného kontaktu,

a toto jednání je způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři roky bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) vůči dítěti nebo těhotné ženě,
- b) se zbraní, nebo
- c) nejméně se dvěma osobami.

¹⁴ Archiv TN.CZ. Stalking musí trvat aspoň měsíc, tvrdí ministerstva. Online:

<http://tn.nova.cz/zpravy/cernakronika/stalking-musi-trvat-aspon-mesic-tvrdi-ministerstva.html>

¹⁵ Lhůta se počítá od 1. 1. 2010.

4. Jak se bránit

Možnosti obrany¹⁶ před stalkingem lze rozdělit na:

- a) privátní,
- b) institucionální.

K **privátním možnostem obrany** patří:

1. Přerušit osobní kontakty s pronásledovatelem (neodpovídat na telefonáty, nereagovat na SMS, nescházet se). Jakýkoli kontakt s útočníkem může vést k prohloubení zájmu o oběť.
2. Vyhýbat se místům možného setkání, změnit své návyky.
3. Snažit se projevy pronásledování evidovat a zdokumentovat (=schovávat si důkazy), informovat své blízké o pronásledování a totožnosti útočníka.
4. Vyhledat pomoc.
5. Mimo domov se pohybovat s další osobou – členem rodiny či jinou důvěryhodnou osobou.
6. Nosit u sebe legální prostředky pro svou obranu (pepřový sprej, alarm). Nosit u sebe mobilní telefon pro případ přivolání pomoci.
7. Nezveřejňovat své osobní údaje (telefonní číslo, adresu). Kontakty na sebe dávat jen lidem, kterým důvěřujete.

K **institucionálním možnostem obrany** patří:

1. Kontaktovat odborné instituce: Bílý kruh bezpečí (www.bkb.cz) a další organizace pro pomoc obětem trestných činů.
2. Kontaktovat Policii ČR.

Oběť by se měla obrátit na Policii ČR tehdy, pokud pociťuje intenzivní strach. To je vážný signál, že situace není normální. V některých případech stalkingu (např. na pracovišti, ve škole) stačí, aby se do situace vložila autorita (např. zaměstnavatel, ředitel). Násilníkovi ne vždy dochází, že oběť má strach. Po zásahu další osoby (authority) svého jednání může zanechat.

Kontaktní čísla

Bílý kruh bezpečí

Web: www.bkb.cz

Telefon: 257 317 110

Síť poraden: Brno, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Praha, Liberec

Policie ČR

Telefon: 158

¹⁶ Benešová, J. Stalking: Dejte si pozor! Look, 2008. Online: http://www.bkb.cz/redaction.php?action=showRedaction&id_categoryNode=292

5. O autorovi

Absolvent Pedagogické fakulty UP v Olomouci. Vedoucí projektu E-Bezpečí (www.e-bezpeci.cz) a specializovaného pracoviště Centrum prevence rizikové virtuální komunikace PdF UP (vzdělávání žáků, učitelů, policistů a jiných odborníků). Zároveň je hlavním řešitelem projektu E-Nebezpečí pro pedagogy (www.e-nebezpeci.cz).

Zabývá se základními nebezpečnými komunikačními jevy spojenými s užíváním internetu a mobilních telefonů, zejména kyberšikanou, kybergroomingem, kyberstalkingem, sextingem, metodami sociálního inženýrství a riziky sociálních sítí. Mezi další oblasti jeho zájmu patří využívání ICT a e-learningu ve výuce, mediální výchova, prevence kriminality ve spojení s ICT apod. Je řešitelem řady grantových projektů všech úrovní (regionální, národní, ESF). V současnosti působí na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a ve firmě NET UNIVERSITY s.r.o.. Je členem vědeckého výboru SIIN a členem České pedagogické společnosti.

Více informací na www.e-bezpeci.cz či www.prvok.upol.cz.

E-mail: kamil.kopecky@upol.cz nebo info@e-bezpeci.cz.

STALKING A KYBERSTALKING – NEBEZPEČNÉ PRONÁSLEDOVÁNÍ

Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D.

Vydavatel: NET UNIVERSITY s.r.o.

Rok vydání: 2010

ISBN 978-80-254-7737-3

Realizováno v rámci projektu:
Nebezpečné komunikační jevy pro učitele se zaměřením na
kyberšikanu, kyberstalking, kybergrooming a další sociálně-patologické jevy

Registrační číslo: CZ.1.07/1.3.13/02.0040

www.e-nebezpeci.cz